

ÖRYGGISBLAÐ

Flügger

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

1.1 Vörukenni

Vöruheiti : Flügger Interior High Finish 5

1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Tilgreind notkun : Málning.

1.3 Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Flügger Denmark A/S
Islevdalvej 151
DK-2610 Rødovre
Tlf. +45 76 30 33 80

tölvupóstfang þess aðila : hasn@flugger.com
sem er ábyrgur fyrir þessu
öryggisblaði

Tengiliður í viðkomandi landi

Flügger ehf
Stórhöfða 44
IS-110 Reykjavík
Tel. +354 567 4400

1.4 Neyðarsímanúmer

Ráðgjafarnefnd/Eitrunarmiðstöð

Símanúmer : Neyðarlínan: Sími 112.
Eitrunarmiðstöð Landsspítalans. Sími: 543 2222.
Sjá liður 4: Ráðstafanir í skyndihjálp.

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

Skilgreining á vöru : Efnablanda

Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Óflokkað.

Varan telst ekki hættuleg samkvæmt reglugerð (EB) 1272/2008 með síðari breytingum.

Sjá kafla 11 til að fá nánari upplýsingar um heilsufarsleg áhrif og einkenni.

2.2 Merkingaratriði

Viðvörunarorð : Ekkert viðvörunarorð.

H-Setningar : Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.

Varnaðarsætning

Til að fyrirbyggja : Á ekki við.

Viðbrögð : Á ekki við.

Geymsla : Á ekki við.

Förgun : Á ekki við.

Aðrir hlutar merkimiða : Inniheldur BIT og CMIT/MIT (3:1). Getur framkallað ofnæmisviðbrögð.

Öryggisblað er fáanlegt sé um það beðið.

Varúð! Hættulegir innöndunardropar geta myndast við údon. Ekki anda að þér úða eða gufu.

Inniheldur sæfiefni, sem inniheldur: CMIT/MIT (3:1).

2. LIÐUR: Hættugreining

XVII. viðauki - Takmarkanir : Á ekki við.

að því er varðar
framleiðslu,
markaðssetningu og
notkun tiltekinna
hættulegra efna,
efnablandna og hluta

Sérstök fyrirmæli varðandi pakkningar

Ílát sem passa í : Á ekki við.
barnheldar festingar

Áþreifanleg hættumerki : Á ekki við.

2.3 Aðrar hættur

Varan uppfyllir skilyrði um PBT eða vPvB skv. reglugerð (EB) nr. 1907/2006, viðauka XIII

Aðrar hættur sem leiða ekki til flokkunar

EU VOC : VOC-gildi (Fl. A/d): 130 g/l (2010)
VOC efnisins: max. 70 g/l

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni

3.2 Blöndur : Efnablanda

Vara/heiti innihaldsefnis	Auðkenni	%	Flokkun	Sértæk styrkleikamörk, margföldunarstuðlar og matsgildi bráðra eiturhrifa	Gerð
Títandíoxíð	REACH #: 01-2119489379-17 EB: 236-675-5 CAS: 13463-67-7 Atriðaskrá: 022-006-00-2	≥10 - ≤25	Carc. 2, H351 (innöndun)	-	[1] [2] [*]
Talkúm	EB: 238-877-9 CAS: 14807-96-6	≤10	Óflokkað.	-	[2]
1,2-bensísóþíasól-3(2H)-ón (BIT)	REACH #: 01-2120761540-60 EB: 220-120-9 CAS: 2634-33-5 Atriðaskrá: 613-088-00-6	<0,036	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 2, H330 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1A, H317 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	Matsgildi bráðra eiturhrifa [inntaka] = 450 mg/kg Matsgildi bráðra eiturhrifa [innöndun (ryk og úði)] = 0,21 mg/l Skin Sens. 1A, H317: C ≥ 0,036% M [bráð] = 1 M [langvinn] = 1	[1]
hvarfmassi: 5-klór-2-metýl-4-ísóþíasólín-3-óns [EB-nr. 247-500-7], og 2-metýl-2H-ísóþíasól-3-óns [EB-nr. 220-239-6] (3:1) (CMIT/MIT (3:1))	CAS: 55965-84-9 Atriðaskrá: 613-167-00-5	<0,0015	Acute Tox. 3, H301 Acute Tox. 2, H310 Acute Tox. 2, H330 Skin Corr. 1C, H314 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1A, H317	Matsgildi bráðra eiturhrifa [inntaka] = 64 mg/kg Matsgildi bráðra eiturhrifa [húð] = 87,12 mg/kg	[1]

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni

Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 EUH071	Matsgildi bráðra eiturhrifa [innöndun (ryk og úði)] = 0,33 mg/l Skin Corr. 1C, H314: C ≥ 0,6% Skin Irrit. 2, H315: 0,06% ≤ C < 0,6% Eye Dam. 1, H318: C ≥ 0,6% Eye Irrit. 2, H319: 0,06% ≤ C < 0,6% Skin Sens. 1A, H317: C ≥ 0,0015% M [bráð] = 100 M [langvinn] = 100
Í kafla 16 er að finna heildartexta hættusetninga sem tilgreindar eru hér á undan.	

Það eru engin viðbótar innihaldsefni til staðar sem, samkvæmt númerandi þekkingu birgis og í þeim styrkleika sem um er að ræða, eru flokkuð sem hættuleg heilsu eða umhverfi, eru PBT eða vPvB eða sem eru með skilgreind váhrifamörk á vinnustað (vinnuverndarmörk) og sem þarf þess vegna að tilkynna um í þessum kafla.

Gerð

[1] Efni sem er flokkað hættulegt heilsu eða umhverfi

[2] Efni sem hefur váhrifsmörk á vinnustað

[*] Flokkun sem krabbameinsvaldandi við innöndun á aðeins við um efnablöndur sem settar eru á markað í duftformi sem innihalda 1% eða meira af titantvíoxíðögnum með loftaflfræðilegt þvermál ≤ 10 µm sem ekki eru bundnar í fylki.

Vinnuverndarmörk, ef þau eiga við, eru listuð upp í kafla 8.

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálp

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálp

Snerting við augu	: Skolið strax augu með miklu vatni og lyftið efra og neðra augnloki öðru hvoru. Athugið og fjarlægið allar snertilinsur. Leitið læknis ef erting kemur fram.
Innöndun	: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og látið hann hvílast í stellingu sem léttir öndun. Leitið læknis ef einkenni koma fram.
Snerting við húð	: Skolið húð sem hefur óhreinkast af efninu með nægu vatni. Fjarlægja skal fót og skó sem óhreinkast af efninu. Leitið læknis ef einkenni koma fram.
Inntaka	: Skolið munn með vatni. Ef efnið hefur verið tekið inn og viðkomandi er með meðvitund, skal gefa lítið magn af vatni að drekka. Ekki skal framkalla uppköst nema samkvæmt ráðleggingum heilbrigðisstarfsfólks. Leitið læknis ef einkenni koma fram.
Persónuhlífar skyndihjálparfólks	: Engin aðgerð skal framkvæmd sem felur í sér persónulega áhættu eða án þess að viðeigandi þjálfun hafi farið fram.

4.2 Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Einkenni/merki um of mikil váhrif

Snerting við augu	: Engar sértækar upplýsingar.
Innöndun	: Engar sértækar upplýsingar.
Snerting við húð	: Engar sértækar upplýsingar.
Inntaka	: Engar sértækar upplýsingar.

4.3 Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Athugasemdir ætlaðar lækni	: Meðhöndlið samkvæmt einkennum. Hafið strax samband við sérfræðing í eitrunum ef stórir skammtar hafa verið teknir inn eða andað inn.

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálp

Sérstök meðhöndlun : Engin sértæk meðferð.

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkvibúnaður : Notið slökkvimiðil sem hentar þeiri tegund umlykjandi elds sem um er að ræða.

Óhentugur slökkvibúnaður : Ekki þekkt.

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Hætta sem stafar af efninu : Við eldsvoða eða upphitun mun þrýstingur aukast hratt og ílátíð getur sprungið. eða blöndunni

Hættuleg brennanleg vara : Niðurbrotsafurðir geta innihaldið eftirfarandi efni:
koldíoxíð
kolsýringur
málmoxíð

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Sérstakar varnaraðgerðir fyrir slökkviliðsmenn : Einangrið slysstað umsvifalaust með því að fjarlægja alla aðila burt af slysstað ef eldur er laus. Engin aðgerð skal framkvæmd sem felur í sér persónulega áhættu eða án þess að viðeigandi þjálfun hafi farið fram.

Sérstakan hlífðarbúnað fyrir slökkviliðsmenn : Slökkviliðsmenn skulu klæðast viðeigandi hlífðarbúnaði og nota ferskloftsgrímu eða öndunartæki með samþjöppuðu súrefni (SCBA) og skal tækið tengt heilgrímu sem er undir jákvæðum þrýstingi. Klæðnaður fyrir slökkviliðsmenn (m.a. hjálmar, hlífðarstígvel og hlífðarhanskar) sem uppfyllir Evrópustaðal EN 469 veitir lágmarksvernd þegar um efnaslys er að ræða.

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysni

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Ætlað starfsfólk sem vinnur ekki við neyðarþjónustu : Engin aðgerð skal framkvæmd sem felur í sér persónulega áhættu eða án þess að viðeigandi þjálfun hafi farið fram. Rýma skal nærliggjandi svæði. Haldið ónauðsynlegum og óvernduðum starfsmönnum fjarri. Ekki snerta eða ganga í gegnum efnaleka. Notið viðeigandi hlífðarbúnað.

Fyrir bráðaliða : Ef nauðsynlegt er að klæðast sérhönnuðum fatnaði til að eiga við lekann skal leita upplýsinga í kafla 8 varðandi hentug og óhentug efni. Sjá einnig upplýsingar í kaflanum „Ætlað starfsfólk sem vinnur ekki við neyðarþjónustu“.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins : Forðist að dreifa efnaleka og afrennsli og forðist snertingu við jarðveg, vatnaumhverfi, niðurföll og ræsi. Ef varan hefur valdið umhverfismengun (í niðurföllum, vatnaleiðum, jarðvegi eða andrúmslofti) ber að tilkynna það til viðeigandi yfirvalda.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Lítill leki : Hindrið leka ef því fylgir engin áhætta. Fjarlægja skal ílát frá lekasvæði. Frásogið með óvirku efni og setjið í viðeigandi ílát til förgunar. Förgun sem verktaki með leyfi til að farga úrgangi sér um.

Mikill leki : Hindrið leka ef því fylgir engin áhætta. Fjarlægja skal ílát frá lekasvæði. Hindra skal að efnið berist í ræsi, vatnaumhverfi, kjallara eða inn í lokuð rými. Hreinsið leka í skólpdreinsistöðvum eða framkvæmið eftirfarandi. Förgun sem verktaki með leyfi til að farga úrgangi sér um. Afmarkið og takið upp leka með óbrennanlegu íseygu efni, þ.e. Sandi, jarðvegi, vermkúlíti eða kísilgúr, og setjið síðan í ílát til förgunar samkvæmt lögum og reglugerðum á hverjum stað.

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysni

- 6.4 Tilvísun í aðra liði** : Nánari tengiliðaupplýsingar fyrir neyðarþjónustu er að finna í kafla 1. Nánari upplýsingar um viðeigandi hlífðarbúnað er að finna í kafla 8. Frekari upplýsingar um meðhöndlun úrgangs er að finna í kafla 13.

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

Kaflinn inniheldur almennar ráðleggingar og leiðbeiningar. Nota skal listann yfir viðurkennda notkun í kafla 1 til að finna fáanlegar og sértækar upplýsingar um notkun sem settar eru fram í váhrifasviðsmyndum.

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

- Varúðarráðstafanir** : Notið viðeigandi hlífðarbúnað (sjá Kafla 8).
- Leiðbeiningar um almennt hreinlæti á vinnustöðum** : Að borða, drekka og reykja skal vera bannað á svæðum þar sem þetta efni er meðhöndlað, geymt eða unnið. Starfsmenn skulu þvo hendur og andlit áður en þeir borða, drekka eða reykja. Afklæðist menguðum fatnaði og hlífðarbúnaði áður en farið er inn á svæði þar sem matar er neytt. Frekari upplýsingar um hreinlætisráðstafanir er að finna í kafla 8.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymið við hitastig sem er á bilinu: 0 til 40°C (32 til 104°F). Geymist í samræmi við lög og reglugerðir. Geymið í upprunalegum umbúðum varið beinu sólarljósi á þurrum köldum og vel lofræustum stað, fjarri ósamrýmanlegum efnum (sjá kafla 10) og mat og drykk. Haldið ílátum þétt lokuðum og innsigliðum þangað til þau eru tilbún til notkunar. Ílát sem hafa verið opnuð verður að innsigla aftur vandlega og halsa þeim uppréttum til að koma í veg fyrir leka. Geymið ekki í ómerktum ílátum. Notið viðeigandi umbúnað/umbúðir til að forðast mengun umhverfisins. Sjá kafla 10 til að fá upplýsingar um ósamrýmanleg efni fyrir meðhöndlun eða notkun.

7.3 Sértæk, endanleg notkun

- Ráðleggingar** : Ekki fyrirliggjandi.
- Sérstakar úrlausnir í iðnaði** : Ekki fyrirliggjandi.

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

Kaflinn inniheldur almennar ráðleggingar og leiðbeiningar. Upplýsingar eru veittar samkvæmt dæmigerðri áætlaðri notkun vörunnar. Viðbótar ráðstafana gæti verið krafist vegna meðhöndlunar búa eða vegna annarrar notkunar sem gæti aukið umtalsvert váhrif starfsmanna eða váhrif almennt eða losun út í umhverfið.

8.1 Takmörkunarfæribreytur

Viðmiðunarmörk fyrir váhrif í starfi

Vara/heiti innihaldsefnis	Viðmiðunarmörk fyrir váhrif
titanium dioxide	Velferdarráðuneytið, Mengunarmarkaskrá (Ísland, 11/2023) TWA 8 klukkustundir: 6 mg/m³ (sem Ti).
Talc	Velferdarráðuneytið, Mengunarmarkaskrá (Ísland, 11/2023) TWA 8 klukkustundir: 0,3 F/CC. Form efnisins: þræðir.

Líffræðilegir váhrifastuðlar

Engir útsetningarástuðlar þekktir.

- Ráðlagðar verklagsreglur um vöktun** : Vísa skal til eftirlitsstaðla, til að mynda eftirfarandi: Evrópustaðall EN 689 (Andrúmsloft á vinnustöðum - Leiðbeiningar um mat á váhrifum við innöndun fyrir ídefnum til að bera saman við viðmiðunarmörk og mælingaraðferð) Evrópustaðall EN 14042 (Andrúmsloft á vinnustöðum - Leiðbeiningar um innleiðingu og notkun á verklagsefnum til að meta váhrif gagnvart ídefnum og líffræðilegum áhrifavöldum) Evrópustaðall EN 482 (Andrúmsloft á vinnustöðum - Almennar kröfur um afköst verklagsreglna til að mæla ídefni) Einnig er krafist tilvísunar til leiðbeininga í hverju landi fyrir sig varðandi aðferðir til að meta hættuleg efni.

DNEL/DMEL-gildi

Vara/heiti innihaldsefnis

Niðurstaða

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

titanium dioxide

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Innöndun
28 µg/m³
Áhrif: Staðbundin

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Innöndun
170 µg/m³
Áhrif: Staðbundin

BIT

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Á húð
0,966 mg/kg líkamsþyngdar/dag
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Innöndun
6,81 mg/m³
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Innöndun
1,2 mg/m³
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Á húð
0,345 mg/kg líkamsþyngdar/dag
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Á húð
0,345 mg/kg líkamsþyngdar/dag
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Á húð
0,966 mg/kg líkamsþyngdar/dag
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Innöndun
1,2 mg/m³
Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Innöndun
6,81 mg/m³
Áhrif: Almennar

CMIT/MIT (3:1)

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Innöndun
0,02 mg/m³
Áhrif: Staðbundin

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Langtíma - Innöndun
0,02 mg/m³
Áhrif: Staðbundin

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Skammtíma - Innöndun
0,04 mg/m³
Áhrif: Staðbundin

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Starfsmenn - Skammtíma -

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

Innöndun

0,04 mg/m³

Áhrif: Staðbundin

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Langtíma - Um munn

0,09 mg/kg líkamsþyngdar/dag

Áhrif: Almennar

Áhrifaleysismörk (DNEL) - Almenningur - Skammtíma - Um munn

0,11 mg/kg líkamsþyngdar/dag

Áhrif: Almennar

PNEC (Predicted No-Effect Concentration)

Vara/heiti innihaldsefnis

titanium dioxide

Niðurstaða

Ferskt vatn

0,184 mg/l

Sjávarvatn

0,0184 mg/l

Skólpdreinsistöð

100 mg/l

Set í ferskvatni

1000 mg/kg dwt

Set í sjó

100 mg/kg dwt

Jarðvegur

100 mg/kg

BIT

Ferskt vatn

0,004 mg/l

Sjávarvatn

0,0004 mg/l

Skólpdreinsistöð

1,03 mg/l

Set í ferskvatni

0,0499 mg/kg dwt

Set í sjó

0,00499 mg/kg dwt

Jarðvegur

3 mg/kg dwt

8.2 Váhrifavarnir

Viðeigandi tæknilegt eftirlit : Góð almenn loftræsting á að duga til að stjórna váhrifum á starfsmenn vegna loftborinnar mengunar.

Ráðstafanir til að vernda einstaklinga

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

Hreinlætisráðstafanir	: Þvoið hendur, handleggi og andlit vel eftir meðhöndlun efnavara, áður en fæðu eða drykks er neytt, fyrir reykingar og áður en farið er á snyrtunguna við lok vinnutíma. Beita skal viðeigandi aðferðum við að fjarlægja fatnað sem kann að hafa mengast. Þvoið föt, sem óhreinkast af efninu, fyrir næstu notkun. Tryggja skal að augnskolunarstöðvar og öryggissturtur séu nálægt staðsetningu hverrar starfsstöðvar.
Hlíðargleraugu/ andlitsvörn	: Nota skal öryggisgleraugu sem uppfylla staðla þegar áhættumat gefur til kynna að nauðsynlegt sé að forðast váhrif vegna vökvasklettna, úða, lofttegunda eða ryks. Ef möguleiki er á snertingu skal klæðast eftirfarandi hlífðarfatnaði, nema mat á aðstæðum bendi til þess að þarf sé á meiri vörn: Öryggisgleraugu með hliðarvörn samkvæmt EN 166.
Húðvörn	
Handvörn	: Nota skal efnabolna hanska sem hleypa engu í gegnum sig og sem uppfylla viðkomandi staðla, alltaf þegar verið er að meðhöndla efnavörur, ef hættumat gefur til kynna að slíkt sé nauðsynlegt. > 8 klst. (gegnumbrotstími): Notið viðeigandi hanska prófaða samkvæmt EN 374. Hanskar úr nítríli. Hafa skal í huga viðmið sem framleiðandi hanskanna tilgreinir og athuga á meðan notkun stendur að hanskarnir viðhaldi verndareiginleikum sínum.
Hlíðarbúningur	: Velja skal persónuhlífar og hlífðarbúnað fyrir líkamann samkvæmt því verkefni sem leysa skal og þeirri áhættu sem það felur í sér og sérfræðingur þarf að samþykkja slíkt áður en varan er meðhöndluð. Ráðlagt: Notið viðeigandi hlífðarfatnað t.d. hlífðargalla úr pólýprópýleni eða vinnufatnað úr bómull/pólýester. Þegar sprautað er skal nota efnabolinн búning með hettu, sem er EN-viðurkenndur af gerð 4, 5, 6 og í flokki III.
Aðrar hlífar fyrir húð	: Velja skal viðeigandi skófatnað og hlífðarbúnað fyrir húðina samkvæmt því verkefni sem er fyrir höndum og þeirri áhættu sem það felur í sér. Sérfræðingur þarf að samþykkja slíkt áður en varan er meðhöndluð.
Öndunarvörn	: Veldu öndunargrímu sem uppfyllir viðeigandi staðal eða vottun, eftir hættu og hugsanlegum váhrifum. Öndunargrímur verða að vera notaðar í samræmi við öndunarverndaráætlun til að tryggja rétta ásetningu, þjálfun og aðra mikilvæga notkunarþætti. In order to avoid inhalation of spray and abrasive dust, all spray and grinding work must be carried out with a suitable respirator.
Váhrifavarnir vegna umhverfis	: Losun úr loftræstingu eða vinnslubúnaði skal athuga til að tryggja að hún sé í samræmi við kröfur umhverfisverndarlöggjafar. Í sumum tilvikum eru gufuhreinsibúnaður, sífur eða vélfræðilegar breytingar á vinnslubúnaðinum nauðsynlegar til að draga úr útblæstri þannig að hann sé viðunandi.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

Aðstæðurnar fyrir mælingar á öllum eiginleikum eru við staðalhitastig og þrysting nema annað sé tekið fram.

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Útlit

Eðlisfræðilegt form	: Vökvi.
Litur	: Hvít.
Lykt	: Eiginleikar.
Lyktarmörk	: Ekki fyrirliggjandi.
Bræðslumark/frostmark	: Ekki fyrirliggjandi.
Suðumark, upphafssuðumark og suðumarksbil	: Ekki fyrirliggjandi.
Eldfimi	: Ekki fyrirliggjandi.
Neðri og efri sprengifimi mörk	: Ekki fyrirliggjandi.
Blossamark	: Ekki fyrirliggjandi.
Sjálfssíkveikjuhitastig	: Ekki fyrirliggjandi.
Niðurbrotshitastig	: Ekki fyrirliggjandi.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

pH	:	8,9
Seigja	:	Hreyfifræðilegur (stofuhiti): Ekki fyrirliggjandi. Hreyfifræðilegur (stofuhiti): Ekki fyrirliggjandi. Hreyfifræðilegur (40°C): Ekki fyrirliggjandi.
Leysni	:	Ekki fyrirliggjandi.
Vatnsleysni	:	Ekki fyrirliggjandi.
Blandanlegt með vatni	:	Já.
Partition coefficient n-octanol/water (log Pow)	:	Á ekki við.
Gufubrýstingur	:	Ekki fyrirliggjandi.
Uppgufunarhraði	:	Ekki fyrirliggjandi.
Þéttni	:	1,14 til 1,38 g/cm³
Afstæður eðlismassi gufu	:	Ekki fyrirliggjandi.
Sprengifimi	:	Ekki fyrirliggjandi.
Oxunareiginleikar	:	Ekki fyrirliggjandi.
<u>Einkenni agna</u>		
Miðstærð agna	:	Á ekki við.

9.2.1 Upplýsingar varðandi eðlisræna hættuflokk

Sprengifimi	:	Ekki fyrirliggjandi.
Oxunareiginleikar	:	Ekki fyrirliggjandi.
9.2.2 Aðrir öryggisþættir		
Blandanlegt með vatni	:	Já.

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni	:	Engar upplýsingar úr rannsónum á hvarfgirni eru tiltækar fyrir þessa vöru eða innihaldsefni hennar.
10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki	:	Varan er stöðug.
10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi	:	Við eðlilegar aðstæður geymslu og notkunar, munu hættuleg efnahvörf ekki eiga sér stað.
10.4 Skilyrði sem ber að varast	:	Engar sértækjar upplýsingar.
10.5 Ósamrýmanleg efni	:	Engar sértækjar upplýsingar.
10.6 Hættuleg niðurbrotsefni	:	Við tiltekin geymslu- eða notkunarskilyrði ættu hættuleg niðurbrotsefni ekki að myndast.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1 Upplýsingar um hættuflokka eins og þeir eru skilgreindir í reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Bráð eiturhrif

Vara/heiti innihaldsefnis

BIT

Niðurstaða

Rotta - Um munn - 50% drápsskammtur (LD50)
1020 mg/kg

Rotta - Innöndun - Miögildisbanastyrkur (LC50) Gufa
0,5 mg/l [4 klukkustundir]

CMIT/MIT (3:1)

Rotta - Um munn - 50% drápsskammtur (LD50)

53 mg/kg

Eiturhrif: Atferlisleg - Svefnhöfgi (almenn þunglyndisvirkni)
Atferlisleg - Ataxia Lungu, brjósthol eða öndun - öndunararbæling

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Mat á bráðri eiturn

Vara/heiti innihaldsefnis	Um munn (mg/kg)	Á húð (mg/kg)	Innöndun (gös) (ppm)	Innöndun (gufur) (mg/l)	Innöndun (ryk og úði) (mg/l)
BIT	450	N/A	N/A	N/A	0,21
CMIT/MIT (3:1)	64	87,12	N/A	N/A	0,33

Húðæting/húðerting

Vara/heiti innihaldsefnis

titanium dioxide

Niðurstaða

Maður - Húð - Væg ertandi áhrif

Lengd meðferðar/váhrif: 72 klukkustundir

Nýtt magn/péttini: 300 ug l

BIT

Maður - Húð - Væg ertandi áhrif

Lengd meðferðar/váhrif: 48 klukkustundir

Nýtt magn/péttini: 5 %

CMIT/MIT (3:1)

Maður - Húð - Mjög ertandi efni

Nýtt magn/péttini: 0.01 %

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Alvarlegar augnskemmdir/erting í augum

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Tæring/erting í öndunarfærum

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Næming öndunarfæra eða húðar

Vara/heiti innihaldsefnis

BIT

Niðurstaða

Naggrís - húð

EU

Niðurstaða: Ofnæmisvaldandi

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

Húð

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Öndunarfæri

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Stökkbreytandi áhrif kímfrumna

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Krabbameinsvaldandi áhrif

Það hefur verið fundið út að krabbameinsvaldandi hætturnar af þessari vöru vakna þegar öndunarryki er andað að sér í því magni sem leiðir til marktækra skerðinga á agnahreinsikerfi lungnanna.

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Eiturhrif á æxlun

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Sértæk eiturhrif á markliffæri – váhrif í eitt skipti

Ekki fyrirliggjandi.

Sértæk eiturhrif á markliffæri – endurtekin váhrif

Ekki fyrirliggjandi.

Ásvelgingarhætta

Ekki fyrirliggjandi.

Upplýsingar um líklegar váhrifaleiðir

Ekki fyrirliggjandi.

Einkenni sem varða eðlis-, efna- og eiturfræðilega eiginleika

Snerting við augu : Engar sértækar upplýsingar.

Innöndun : Engar sértækar upplýsingar.

Snerting við húð : Engar sértækar upplýsingar.

Inntaka : Engar sértækar upplýsingar.

Tafin og tafarlaus áhrif og langvinn áhrif eftir skammtíma- og langtímaáhrif

Skammvinn útsetning

Hugsanleg tafarlaus áhrif : Ekki fyrirliggjandi.

Hugsanleg áhrif sem geta komið fram seinna : Ekki fyrirliggjandi.

Langvinn útsetning

Hugsanleg tafarlaus áhrif : Ekki fyrirliggjandi.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

Hugsanleg áhrif sem geta : Ekki fyrilliggjandi.
komið fram seinna

Hugsanleg langvinn áhrif á heilbrigði

Ekki fyrilliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara]	: Ekki fyrilliggjandi.
Almennt	: Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.
Krabbameinsvaldandi áhrif	: Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.
Stökkbreytandi áhrif	: Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.
Eiturhrif á æxlun	: Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.

11.2 Upplýsingar um aðra áhættupætti

11.2.1 Eiginleikar sem hafa truflandi áhrif á innkirtla

Ekki fyrilliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara]	: Lyfið uppfyllir ekki skilyrði til að teljast hafa innkirtlatruflandi eiginleika samkvæmt viðmiðum reglugerðar (EB) nr. 1907/2006 eða reglugerðar (EB) nr. 1272/2008.
------------------------------------	--

11.2.2 Aðrar upplýsingar

Ekki fyrilliggjandi.

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1 Eiturhrif

Vara/heiti innihaldsefnis

titanium dioxide

Niðurstaða

Bráður - Miðgildisbanastyrkur (LC50) - Sjávarvatn
Fiskur - Mummichog - *Fundulus heteroclitus*
>1000 mg/l [96 klukkustundir]
Afleiðing: Dánartíðni

Bráður - Miðgildisbanastyrkur (LC50) - Ferskt vatn
Krabbadýr - Water flea - *Ceriodaphnia dubia* - Nýburi
Aldur: <24 klukkustundir
3 mg/l [48 klukkustundir]
Afleiðing: Dánartíðni

BIT

Bráður - Miðgildisbanastyrkur (LC50) - Ferskt vatn
US EPA
Fiskur - Rainbow trout,donaldson trout - *Oncorhynchus mykiss*
Stærð: 46 mm
167 milljarðshlutar (ppb) [96 klukkustundir]
Afleiðing: Dánartíðni

Bráður - 50% verkunarstyrkur (EC50) - Ferskt vatn
US EPA
Halaflær - Water flea - *Daphnia magna*
Aldur: <24 klukkustundir
97 milljarðshlutar (ppb) [48 klukkustundir]
Afleiðing: Eitrun

CMIT/MIT (3:1)

Langvarandi - 10% hrifstyrkur (EC10)
Þörungar - *Pseudokirchneriella subcapitata*
0,04 mg/l [72 klukkustundir]

Miðgildisbanastyrkur (LC50)
Fiskur - Silungur - *Oncorhynchus mykiss*
0,19 mg/l [96 klukkustundir]

50% verkunarstyrkur (EC50)

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

Halaflær - Halaflær - *Daphnia magna*
0,1 mg/l [48 klukkustundir]

NOEC

Fiskur - Silungur - *Oncorhynchus mykiss*
0,05 mg/l [14 dagar]

NOEC

Halaflær - Halaflær - *Daphnia magna*
0,004 mg/l [21 dagar]

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Ekki fyrirliggjandi.

Vara/heiti innihaldsefnis	Helmingunartími í vatni	Ljósrof	Lífbryjtanleiki
BIT	-	-	Auðveldlega

12.3 Uppsöfnun í lifverum

Vara/heiti innihaldsefnis	LogP _{ow}	BCF	Hugsanleg
BIT CMIT/MIT (3:1)	0,7 0,401	3,2 -	Lágt Lágt

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi

Klofningsfasti fyrir jarðveg/vatn

Vara/heiti innihaldsefnis	logK _{oc}	K _{oc}
BIT	1,86	73,142

Niðurstöður úr mati á PMT- og vPvM-eiginleikum

Vara/heiti innihaldsefnis	PMT	P	M	T	vPvM	vP (very Persistent - mjög þrávirk)	vM
titanium dioxide	No	No	No	No	No	No	No
BIT	No	No	No	No	No	No	No
CMIT/MIT (3:1)	No	No	No	No	No	No	No

Hreyfanleiki : Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt : Varan uppfyllir ekki skilyrði til að teljast PMT eða vPvM.

12.5 Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

reglugerð (EB) nr. 1907/2006 [REACH]

Vara/heiti innihaldsefnis	Þrávirk lífmagnandi og eitruð efni (PBT)	P	B	T	Mjög þrávirk, mjög lífmagnandi efni (vPvB)	vP (very Persistent - mjög þrávirk)	vB (very Biaccumulative - safnast mikið upp í náttúrunni)
titanium dioxide	No	No	No	No	No	No	No

Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP]

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

Vara/heiti innihaldsefnis	þrávirk lífagnandi og eitruð efni (PBT)	P	B	T	Mjög þrávirk, mjög lífagnandi efni (vPvB)	vP (very Persistent - mjög þrávirk)	vB (very Biocumulative - safnast mikið upp í náttúrunni)
titanium dioxide	No	No	No	No	No	No	No
BIT	No	No	No	No	No	No	No
CMIT/MIT (3:1)	No	No	No	No	No	No	No

Niðurstaða/Samantekt : Varan uppfyllir ekki skilyrðin til að teljast PBT eða vPvB.
Reglugerð (EB) nr. 1272/2008
[CLP]

12.6 Eiginleikar sem hafa truflandi áhrif á innkirtla

Ekki fyrirliggjandi.

Niðurstaða/Samantekt [Vara] : Lyfið uppfyllir ekki skilyrði til að teljast hafa innkirtlatruflandi eiginleika samkvæmt viðmiðum reglugerðar (EB) nr. 1907/2006 eða reglugerðar (EB) nr. 1272/2008.

12.7 Önnur skaðleg áhrif

Engin þekkt umtalsverð áhrif eða þekktar hættur.

13. LIÐUR: Förgun

Kaflinn inniheldur almennar ráðleggingar og leiðbeiningar. Nota skal listann yfir viðurkennda notkun í kafla 1 til að finna fáanlegar og sértaðar upplýsingar um notkun sem settar eru fram í váhrifasviðsmyndum.

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Vara

Aðferðir við förgun : Forðast skal myndun úrgangs eða hún lágmörkuð allsstaðar þar sem kostur er. Förgun þessarar vöru, lausna og allra afleiddrar vöru skal á öllum tíma samræmast kröfum um umhverfisvernd og uppfylla löggjöf um förgun og úrgang og allar staðbundnar kröfur yfirvalda á hverjum stað. Förgun afganga og óendurvinnanlegra vara sem verktaði með leyfi til að farga úrgangi sér um. Ekki skal farga ómeðhöndluduðum úrgangi í niðurfall nema slíkt standist kröfur allra dómbærra yfirvalda.

Hættulegur úrgangur : Miðað við núverandi þekkingu birgis, er þessi vara ekki talin vera hættulegur úrgangur, eins og hann er skilgreindur í tilskipun ESB 2008/98/EB.

Úrgangsskrá Evrópu (EWC)

Úrgangskóði	Úrgangsflokkun
08 01 12	Úrgangsmálning og -lökk, önnur en tilgreind eru í 08 01 11

Pökkun

Aðferðir við förgun : Forðast skal myndun úrgangs eða hún lágmörkuð allsstaðar þar sem kostur er. Endurvinna skal umbúðir úrgangs. Brennsla úrgangs og urðun hans skal einungis skoðuð þegar möguleikar á endurvinnslu eru ekki fyrir hendi.

Sérstakar varúðarráðstafanir : Vörunni og umbúðum hennar skal fargað á tryggilegan hátt. Tóm ílát eða lok geta innihaldið efnaleifar. Forðist að dreifa efnaleika og afrennsli og forðist snertingu við jarðveg, vatnaumhverfi, niðurföll og ræsi.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 UN-númer eða ID-númer	Fellur ekki undir reglugerðir.	Fellur ekki undir reglugerðir.	Fellur ekki undir reglugerðir.
14.2 Rétt UN-sendingarheiti	-	-	-
14.3 Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga	-	-	-
14.4 Pökkunarflokkur	-	-	-
14.5 Umhverfishættur	Nei.	Nei.	Nei.

- 14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda** : Flutningur efnis innan athafnasvæðis notanda: flytjið efnið alltaf í lokuðum flátum sem standa upprétt og eru tryggilega fest. Tryggið að starfsfólk sem flytur vöruna viti hvernig bregðast skal við við slys eða leka.
- 14.7 Búlkasjóflutningar samkvæmt mælingum Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar (IMO).** : Ekki fyrirliggjandi.

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1 Sírtæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

ESB-reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (REACH)

XIV. viðauki - Listi yfir efni sem á eftir að heimila

XIV. viðauki

Ekkert innihaldsefnanna er skráð.

Efni sem gefa tilefni til áhyggna

Ekkert innihaldsefnanna er skráð.

XVII. viðauki - Takmarkanir að því er varðar framleiðslu, markaðssetningu og notkun tiltekinna hættulegra efna, efnablandna og hluta

Vara/heiti innihaldsefnis	%	Lýsing [Notkun]
methanol	<0,1	69
formaldehyð	<0,1	72

Merking : Á ekki við.

Aðrar ESB reglugerðir

Losun í iðnaði (samþættar mengunarvarnir og eftirlit) - loft : Ekki á skrá

Losun í iðnaði (samþættar mengunarvarnir og eftirlit) - vatn : Ekki á skrá

Forefni sprengifima : Á ekki við.

Efni sem eyða ósonlaginu (ESB 2024/590)

Ekki á skrá.

Fyrirframupplýst samþykki (PIC) (649/2012/EU)

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

Ekki á skrá.

Þrávirk Lífræn Mengunarefni

Ekki á skrá.

Seveso tilskipunin

Þessi vara fellur ekki undir Seveso tilskipunina.

Alþjóðlegar reglugerðir

Íðefni á lista úr samningi um efnavopn, I. skrá

Ekki á skrá.

Montreal-bókunin

Ekki á skrá.

Stokkhólmsamningurinn um þrávirk, lífræn efni

Ekki á skrá.

Rotterdam-samningurinn um fyrirframupplýst samþykki (PIC)

Ekki á skrá.

UNECE Árosabókunin um þrávirk lífræn efni og þungmálma

Ekki á skrá.

15.2 Efnaöryggismat : Efnaöryggismot fyrir öll efni í þessari vöru eru annaðhvort fullgerð eða ógild.

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

◀ Vísar í upplýsingar sem hafa breyst frá síðustu útgáfu.

Skammstafanir og upphafsstafir	: ATE = Matsgildi bráðra eiturhrifa CLP = Reglugerð um flokkun, merkingu og þökkun efna og blandna [Reglugerð (EB) nr. 1272/2008] DMEL = Afleidd lágmarksáhrifamörk DNEL = Afleidd áhrifaleysismörk ESB-H setning = Hættusetning sem á við um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP-reglugerð) N/A = Ekki fyrirliggjandi PBT = Efni sem eru þrávirk, safnast upp í lífverum og eru eitruð PNEC = Áætlaður styrkur þar sem engin áhrif eru fyrirsjánleg RRN = REACH-skráningarnúmer SGG = Aðgreiningarhópur (Segregation Group) vPvB = Efni sem eru mjög þrávirk og safnast upp í lífverum í miklum mæli
---	---

Aðferð notuð við flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Flokkun	Rökstuðningur
Óflokkað.	

Heildartexti styttra H-setninga

H301	Eitrað við inntöku.
H302	Hættulegt við inntöku.
H310	Banvænt í snertingu við húð.
H314	Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
H315	Veldur húðertingu.
H317	Getur valdið ofnæmisviðbrögðum í húð.
H318	Veldur alvarlegum augnskaða.
H330	Banvænt við innöndun.
H351	Grunað um að valda krabbameini.
H400	Mjög eitrað lífi í vatni.
H410	Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
EUH071	Ætandi fyrir öndunarfærin.

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Heildartexti flokkunar [CLP/GHS]

Acute Tox. 2	BRÁÐ EITURHRIF - 2. undirflokkur
Acute Tox. 3	BRÁÐ EITURHRIF - 3. undirflokkur
Acute Tox. 4	BRÁÐ EITURHRIF - 4. undirflokkur
Aquatic Acute 1	BRÁÐ EITURHRIF - 1. undirflokkur
Aquatic Chronic 1	LANGVINN EITURHRIF - 1. undirflokkur
Carc. 2	KRABBAMEINSAÐANDI ÁHRIF - 2. undirflokkur
Eye Dam. 1	ALVARLEGUR AUGNSKAÐI/AUGNERTING - 1. undirflokkur
Skin Corr. 1C	HÚÐÆTING/HÚÐERTING - Undirflokkur 1C
Skin Irrit. 2	HÚÐÆTING/HÚÐERTING - 2. undirflokkur
Skin Sens. 1A	HÚÐNÆMING - Undirflokkur 1A

Kóði vörð : :

Dagsetning prentunar : 10-12-2024

Dagsetning útgáfu/ : 10-12-2024

Dagsetning endurskoðunar

Dagsetning fyrri útgáfu : 10-12-2024

Útgáfa : 1.06

Athugasemd ætluð lesanda

Upplýsingarnar í þetta öryggisblað er byggt á núverandi þekkingu og núverandi löggjöf. Það veitir leiðbeiningar um heilsu, öryggi og umhverfisþætti vörðu og ætti ekki að túlka eins og allir ábyrgð á tæknilegri frammistöðu eða hæfi einstakra forrita. Lyfið má ekki nota í öðrum tilgangi en þeim sem fram í lið 1 án þess að vísa til söluaðila og fá skriflegar leiðbeiningar um meðhöndlun. Þar sem sérstök skilyrði fyrir notkun vörunnar eru utan stjórn birgis, sem notandinn er ábyrgur fyrir því að kröfur um viðeigandi löggjöf sé framfylgt. Upplýsingarnar í þessum öryggisblað telst ekki eigið mat notanda á hættur á vinnustað, eins og krafist er af öðrum heilsu og öryggi löggjöf.